

Wijziging van de Kieswet strekkende tot ruimere toepassing van kiezerslegitimatie

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Nr. 1

ONTWERP VAN WET

Nr. 2

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van de Kieswet strekkende tot ruimere toepassing van kiezerslegitimatie.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 28 juni 1966.

JULIANA.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een ruimere toepassing te geven aan het stelsel van kiezerslegitimatie;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In de Kieswet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In artikel I 3 wordt in plaats van „hoofdstuk J” gelezen: de hoofdstukken J en K.

B

In artikel I 9 wordt in plaats van „het stembureau van het voor hem aangewezen stembedistrict” gelezen: een stembureau, waar hij bevoegd is zijn stem uit te brengen.

C

Artikel I 19 wordt gelezen:

De burgemeester stelt het voor zijn gemeente benodigde aantal stembiljetten vast. Hij houdt daarbij rekening met de te verwachten behoefte aan stembiljetten voor kiezers, die in het bezit zijn van een kiezerslegitimatiekaart of een volmachtlegitimatiekaart.

D

Voor de bestaande tekst van artikel I 30 wordt het cijfer 1. geplaatst. Toegevoegd wordt een tweede lid, luidende:

2. De voorzitter van het stembureau kan, alvorens iemand tot de stemming toe te laten, verlangen, dat diens identiteit ten genoegte van het stembureau wordt vastgesteld.

E

Artikel I 41, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

a. Het gestelde onder *d* wordt gelezen: de ingeleverde oproepingskaarten;

b. In plaats van het gestelde onder *f*, *g* en *h* wordt gelezen: *f*. de ingeleverde kiezerslegitimatiekaarten en volmachtlegitimatiekaarten.

F

Hoofdstuk J wordt gelezen:

HOOFDSTUK J

VAN HET STEMMEN IN EEN ANDERE GEMEENTE

Artikel J 1. Bij de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en van provinciale staten wordt aan een kiezer op zijn

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

verzoek toegestaan in een willekeurige gemeente aan de stemming deel te nemen. Bij de verkiezing van de leden van provinciale staten moet de gemeente, waar de kiezer aan de stemming deelneemt, gelegen zijn in dezelfde provincie als de gemeente, waar hij op de dag der kandidaatstelling in het kiezersregister is opgenomen.

Artikel J 2. Het in het vorige artikel bepaalde geldt niet voor de kiezer, aan wie is toegestaan bij volmacht te stemmen.

Artikel J 3. De burgemeester brengt op de dag der kandidaatstelling ter openbare kennis, dat uiterlijk op de veertiende dag voor die der stemming voor de kiezers gelegenheid bestaat tot het doen van een mededeling, dat zij gebruik willen maken van de in artikel J 1 bedoelde bevoegdheid.

Artikel J 4. 1. De kiezer, die van de in artikel J 1 bedoelde bevoegdheid gebruik wenst te maken, doet daarvan na de dag der kandidaatstelling, doch uiterlijk op de veertiende dag voor die der stemming, schriftelijk mededeling aan de burgemeester der gemeente, waar hij op de dag der kandidaatstelling in het kiezersregister is opgenomen.

2. Hij geeft daarbij op:

a. zijn naam en voornamen of voorletters;

b. de datum, het jaar en de plaats van zijn geboorte;

c. de gemeente, waar hij op de dag der kandidaatstelling in het kiezersregister is opgenomen, alsmede zijn adres aldaar op de dag der kandidaatstelling;

d. de gemeente en het adres, waar hij de in het volgende artikel bedoelde verklaring wenst te ontvangen.

3. Voor de in het eerste lid bedoelde mededeling wordt gebruik gemaakt van een formulier, dat ter secretarie van elke gemeente kosteloos verkrijgbaar is.

4. De vorm en de inrichting van het formulier worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel J 5. 1. Tenzij de verzoeker op de dag der kandidaatstelling niet in het kiezersregister is opgenomen, hem reeds is toegestaan bij volmacht te stemmen, of hem reeds een verklaring, als in dit artikel bedoeld, is verstrekt, maakt de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar een genummerde verklaring op, die aan de kiezer tot bewijs van de in artikel J 1 bedoelde bevoegdheid strekt.

2. Deze verklaring draagt de naam kiezerslegitimatiekaart.

3. Indien de in het eerste lid bedoelde verklaring niet kan worden opgemaakt, wordt de reden hiervan op het verzoekschrift vermeld, waarna dit onverwijld aan de verzoeker wordt teruggezonden.

Artikel J 6. 1. Op de kiezerslegitimatiekaart worden vermeld:

a. de naam van het lichaam, waarvoor de stemming plaats vindt;

b. de naam en voornamen of voorletters van de kiezer alsmede jaar en datum van geboorte;

c. de gemeente en het adres, waar de kiezer de kiezerslegitimatiekaart wenst te ontvangen;

d. de dag en de uren, waarop de stemming plaats vindt;

e. de inhoud van artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht;

f. een herinnering aan de verplichting, opgelegd bij artikel I 9.

2. De kiezerslegitimatiekaart is voorzien van een aanhangsel, vermeldende de in het eerste lid onder b genoemde gegevens alsmede de naam van de gemeente en het nummer van de kiezerslegitimatiekaart.

3. De vorm en de inrichting van de kaart worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel J 7. 1. De burgemeester doet de kiezerslegitimatiekaart aan de kiezer toekomen. De kaart geldt als oproepingskaart.

2. De naam van de kiezer, aan wie een kiezerslegitimatiekaart is toegezonden, wordt niet vermeld in het in artikel I 14 bedoelde afschrift van of uittreksel uit het kiezersregister of wordt daarin vermeld onder toevoeging van de aantekening „vervallen”.

Artikel J 8. Aan de kiezer, wiens kiezerslegitimatiekaart in het ongereede is geraakt, wordt geen nieuwe verstrekt.

Artikel J 9. 1. Tenzij burgemeester en wethouders één of meer stembureaus daartoe in het bijzonder hebben aangewezen, kan de kiezer zich in een stembureau van zijn keuze binnen het gebied van het lichaam, waarvoor de verkiezing gehouden wordt, ter uitoefening van zijn kiesrecht aanmelden.

2. Indien burgemeester en wethouders één of meer zodanige stembureaus hebben aangewezen, worden de adressen daarvan door de burgemeester ten minste veertien dagen vóór de dag der stemming ter openbare kennis gebracht.

3. Deze adressen worden bovendien vermeld op een lijst, welke gedurende de voor de stemming bepaalde tijd op duidelijk zichtbare wijze bij de ingang van elk stemlokaal is opgehangen.

Artikel J 10. 1. De kiezer overhandigt aan de voorzitter van het stembureau de kiezerslegitimatiekaart.

2. Het tweede lid van het stembureau houdt door op de kiezerslegitimatiekaart zijn paraaf te stellen aantekening, dat de kiezer zich heeft aangemeld. Hij scheidt het in artikel J 6, tweede lid, bedoelde aanhangsel van de kaart.

G

Artikel K 4, tweede lid, wordt gelezen:

Hij geeft daarbij op:

a. zijn naam en voornamen of voorletters;

b. de datum, het jaar en de plaats van zijn geboorte;

c. de gemeente, waar hij op de dag der kandidaatstelling in het kiezersregister is opgenomen, alsmede zijn adres aldaar op de dag der kandidaatstelling;

d. de gemeente, waar hij woonachtig is, en zijn adres aldaar, indien deze afwijken van de onder c bedoelde gegevens;

e. de reden van zijn verzoek;

f. de gegevens, bedoeld onder a tot en met d, ten aanzien van de kiezer, die bereid is als gemachtigde op te treden.

H

Artikel K 8, tweede lid, wordt gelezen:

Bij inwilliging wordt een genummerde verklaring opgemaakt, die aan de gemachtigde tot volmacht strekt. Deze verklaring draagt de naam volmachtlegitimatiekaart.

I

De artikelen K 12—K 16 worden vervangen door het volgende:

Artikel K 12. 1. Op de volmachtlegitimatiekaart worden vermeld:

a. de naam van het lichaam, waarvoor de stemming plaats vindt;

b. de naam en voornamen of voorletters van de volmachtgever;

c. de naam en voornamen of voorletters van de gemachtigde alsmede jaar en datum van geboorte;

d. de gemeente, waar de gemachtigde woonachtig is, en zijn adres aldaar;

e. de dag en de uren, waarop de stemming plaats vindt;

f. de inhoud van artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht;

g. de inhoud van artikel X 8.

2. De vorm en de inrichting van de kaart worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel K 13. 1. De burgemeester doet de volmachtlegitimatiekaart aan de gemachtigde toekomen. De kaart geldt als oproepingskaart.

2. De naam van een kiezer, ten behoeve van wie aan een gemachtigde een volmachtlegitimatiekaart is toegezonden, wordt niet vermeld in het in artikel I 14 bedoelde afschrift van of uittreksel uit het kiezersregister of wordt daarin vermeld onder toevoeging van de aantekening „vervallen”.

Artikel K 14. Aan de gemachtigde, wiens volmachtlegitimatiekaart in het ongerede is geraakt, wordt geen nieuwe verstrekt.

Artikel K 15. De gemachtigde kan zich in een stembureau van zijn keuze binnen het gebied van het lichaam, waarvoor de verkiezing gehouden wordt, voor het uitbrengen van de stem van de volmachtgever aanmelden.

Artikel K 16. 1. De gemachtigde overhandigt aan de voorzitter van het stembureau de volmachtlegitimatiekaart.

2. Het tweede lid van het stembureau houdt door op de volmachtlegitimatiekaart zijn paraaf te stellen aantekening, dat de gemachtigde zich heeft aangemeld.

J

Artikel L 2 wordt als volgt gewijzigd:

a. In de eerste volzin van het eerste lid vervallen de woorden „en op dat van de lijst van de kiezers die in het kiezersregister van een andere gemeente zijn opgenomen, doch bevoegd waren aan het stembureau hun stem uit te brengen”.

b. De tweede volzin van het eerste lid wordt gelezen: Dit afschrift of uittreksel wordt in een te verzegelen pak gesloten.

c. Het tweede lid wordt genummerd derde lid.

d. Ingevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

2. Vervolgens worden de ingeleverde kiezerslegitimatiekaarten en volmachtlegitimatiekaarten in een te verzegelen pak gesloten, tezamen met een gewaarmerkte verklaring van het stembureau betreffende het aantal gestelde parafen.

e. In het derde lid (oud: tweede lid) onder c vervallen de woorden: „en kiezerslegitimatiekaarten”.

K

Artikel L 14 wordt gelezen:

1. Het stembureau legt onmiddellijk na beëindiging der werkzaamheden aan de burgemeester over:

a. een door de voorzitter en de andere leden ondertekende lijst, bevattende de namen van de kiezers, die zich niet hebben aangemeld overeenkomstig artikel I 9, voor zover dezen in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister voorkomen;

b. de in artikel J 6, tweede lid, bedoelde aanhangsels van de kiezerslegitimatiekaarten.

2. De burgemeester zendt binnen veertien dagen na de dag der stemming de aanhangsels van de kiezerslegitimatiekaarten voor zoveel nodig aan de burgemeesters van de daarop vermelde gemeenten.

L

Artikel X 1 wordt gelezen:

Hij die stembiljetten, kiezerslegitimatiekaarten of volmachtlegitimatiekaarten namaakt of vervalst met het oogmerk deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

M

In artikel X 2 wordt in plaats van: „Hij die opzettelijk als echte en onvervalste stembiljetten gebruikt of door anderen doet gebruiken stembiljetten” gelezen: Hij die opzettelijk als echt en onvervalst gebruikt of door anderen doet gebruiken stembiljetten, kiezerslegitimatiekaarten of volmachtlegitimatiekaarten.

N

Artikel X 3 wordt gelezen:

Hij die stembiljetten, kiezerslegitimatiekaarten of volmachtlegitimatiekaarten voorhanden heeft met het oogmerk deze wederrechtelijk te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel II

Artikel S 6, tweede lid, van de Kieswet wordt gelezen:

De stemming is nietig, indien dit aantal groter is dan dat der ter vergadering aanwezige leden, vermeerderd met het aantal aanwezige leden, die als gemachtigde aan de stemming mogen deelnemen.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken,